

Plan mot diskriminering och kränkande behandling Vågbroskolan 4-9

Fastställd 2023-01-11

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem.

Ansvariga för planen

Rektor bär huvudansvaret. För efterlevnad ansvarar skolans personal och elever.

Värdegrundsuppdraget

"Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara". Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationalitet eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person". (Sveriges grundlag 1 kap 2 § 5 stycket)

"Alla som arbetar i skolan ska visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt." (Lgr 11, Läroplan för grundskolan 2011)

Skolans vision

I skolan ska alla känna sig trygga och respekterade som de är. Ingen ska bli diskriminerad eller kränkt och elever och personal skall behandla varandra på ett respektfullt sätt. Alla elever och vårdnadshavare ska känna sig välkomna och trygga i Söderhamns kommuns skolor.

All personal i Söderhamns kommuns skolor tar kraftigt avstånd från och arbetar aktivt för att förhindra alla former av kränkningar och diskriminering utifrån kön, etnisk tillhörighet, religion, annan kultur och andra språkgrupper, sexuell läggning, ålder och funktionshinder. Detta gäller elever emellan, mellan elever och personal och personal emellan. Alla människor har lika värde.

Vågbroskolans värdeord är trygghet, studiero och trivsel. Alla elever ska kunna gå till skolan och känna sig trygga, trivas och få en god studiero så att de kan utvecklas så långt som möjligt.

Elevernas delaktighet

På klassråd och elevråd finns en stående punkt kring trygghet, trivsel och studiero på skolan. Elever och pedagoger arbetar systematiskt med värdegrundsarbete. På skolan genomförs trygghetsvandring tillsammans med vuxna. Varje termin pratar man trivsel i de individuella utvecklingssamtalen. Eleverna besvarar en trygghet- och studiero-enkät på höst- och vårtermin. På skolan finns en grupp elever från åk 8 och 9 som utgör "Homies". En grupp elever som arbetar med trivsel och trygghet på skolan ur elevperspektiv. De får genomgå en kommungemensam utbildning inför sitt uppdrag.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare informeras om planen mot diskriminering och kränkande behandling via föräldramöten och på föräldrarådet. Vårdnadshavare har möjlighet att kunna läsa planen på hemsidan och lämna synpunkter via skolan. Det finns en elevversion av planen mot diskriminering och kränkande behandling som skickas ut i början av läsåret.

Personalens delaktighet

Personalen ska arbeta för att få en samsyn på begreppen och innehållet i planen samt hur vi förankrar den i verksamheten. Personalen arbetar kontinuerligt med analys och utvärdering av sitt systematiska arbete mot diskriminering och kränkande behandling under året. Under vår- och hösttermin får eleverna svara på en kommungemensam enkät gällande trygghet och studiero. Resultatet analyseras av personalen som beslutar om eventuella åtgärder. Dessa delges eleverna via elevrådet. Mentorerna går igenom svaren på enkäten med sin klass. Arbetet dokumenteras även till det systematiska kvalitetsarbetet och åtgärderna förs in i denna plan.

Vad är diskriminering?

Diskriminering regleras i diskrimineringslagen 1 kapitlet 4 §. Förenklat är diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- **Kön**

Alla ska känna att de själva äger rätten att definiera sitt kön och att de respekteras som individer.

I skolan ska vi vara goda förebilder genom ett förhållningssätt som bryter traditionella könsmonster och utmanar våra normer.

- **Könsöverskridande identitet eller uttryck**

Alla i skolan ska känna att de inte definieras efter sin biologiska könstillhörighet utan för den de är. Ingen ska behöva utstå kommentarer av negativ art på grund av hur den väljer att uttrycka sin identitet. I skolan ska vi vara goda förebilder och bryta traditionella könsmonster.

- **Etnisk tillhörighet**

Vi ska uppmärksamma att alla människor har en etnisk tillhörighet och att man kan ha flera etniska tillhörigheter. Var och en har rätt att definiera sin egen tillhörighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan ska arbeta främjande för att eleverna ska känna stolthet över sig själva oavsett religion och trosuppfattning, till exempel ateism. I skolan är vi goda förebilder genom ett förhållningssätt som påvisar nyfikenhet, öppenhet, respekt och synliggör olika religioner och trosuppfattningar.

- **Funktionsnedsättning**

Skolan ska skapa förutsättningar för alla elever att utveckla sina förmågor och intressen samt delta i verksamheten oavsett funktionsnedsättning. Alla som arbetar i skolan ska ha kunskap och insikt om olika funktionsnedsättningar och vad de kan innebära.

I skolan arbetar vi för att alla får förståelse för att alla människor inte har samma förutsättningar och behov men att alla är lika mycket värda.

- **Sexuell läggning**

Skolan ska aktivt arbeta för att bryta normen om heterosexualitet som det självklara och tvåsamhet som en självklar norm. I skolan verkar vi för att synliggöra och bejaka olika familjebildningar och bemöta alla familjekonstellationer med lika respekt.

- **Ålder.**

Skolan ska ge förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av föreställningar som baseras på ålder. Alla elever ska erbjudas en verksamhet som täcker deras intressen, förutsättningar och behov.

Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier. Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen gäller samma regler för skolpersonalens respektive rektorns anmälningsskyldighet som när det gäller upplevd kränkande behandling.

Källor: 6 kapitlet 3 och 10 §§ skollagen och 1 kapitlet 4 § diskrimineringslagen.

Vad är kränkande behandling?

I dagligt tal kan kränkande behandling omfatta många olika situationer, medan kränkande behandling i skollagens mening är ett snävare begrepp. I skollagen definieras kränkande behandling som ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker ett barns eller en elevs värdighet. *Skollagen 6 kap 3 §*

Hur kan kränkande behandling ta sig uttryck?

Kränkande behandling i skollagens mening kan utföras av en eller flera personer och även riktas mot en eller flera personer. Ett barn eller en elev kan till exempel bli utsatt för kränkande behandling av personal eller av ett eller flera andra barn eller elever i verksamheten. Kränkningarna kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan vara synliga och handfasta eller dolda och subtila. Kränkande behandling kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar som slag, sparkar och knuffar, men kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkande behandling kan också förekomma på internet, till exempel på sociala medier.

Bedömningen av vad som är kränkande behandling behöver alltid göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. *Skollagen kap 6 3 och 9 §§*

Skolans arbete

På Vågbroskolan råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling. Det omfattar alla som befinner sig på skolan – elever, personal, vårdnadshavare och besökare. Skolan granskar sin verksamhet ur ett likabehandlingsperspektiv kopplat till de sju diskrimineringsgrunderna en gång per år. Utifrån granskningen formuleras mål och insatser kopplade till de utvecklingsområden och risker som identifierats. Kränkande behandling kopplat till trygghet och studiero granskas varje termin kopplat till elevernas enkätsvar samt gjorda kränkingsutredningar. Åtgärder skrivs in i denna plan.

Trygghet

Utifrån elevernas svar i kommunens "trygghetsenkät" HT22 har följande åtgärder beslutats genomföras för kalenderår 2023:

F-9

- Homies samarbete med åk 6 för att förbättra boden
- Värdegrundsarbete i åk 4 tillsammans med förebyggande enheten
- Samarbete med Homies i åk 5
- Mentor skickar veckobrev på unikum
- Rastvakt- rörelse på alla otrygga platser, utomhus, cafeteria och korridorer

Studiero

F-9

- Skriva lektionsmål på tavlan.
- Avsluta lektionen genom att summera vad vi har lärt oss, enligt SKUA och lektionsdesign. F-3

Åtgärderna har skrivits in i arbetslagens mål-och aktivitetsplan och utvärderas vid schemalagda tillfällen under året. Vid nästkommande enkät HT23 görs en avslutande utvärdering och utifrån resultatet från den skapas nya åtgärder.

Främjande och förebyggande insatser mot diskriminering och kränkande behandling

Handlingsplan för trygghet, studiero & trivsel

Söderhamn 22-01-09

Inledning

Skolans huvuduppdrag är att ge alla elever en grund för att kunna klara framtida studier och yrkesliv. Det handlar om kunskaper och grundläggande värden. För att klara detta måste studiemiljön präglas av ordning, **trygghet** och **studiero** där ett förebyggande arbete är centralt för skolan ska vara en trygg och stimulerande plats dit både elever och personal känner lust att gå. *Skollagen kapitel 5 3§*

För att nå dit krävs att skolan arbetar på ett systematiskt och aktivt sätt. Personal, elever och vårdnadshavare ska veta att det finns ett system som bidrar till ökad **trivsel** och **studiero**. Skolans ordningsregler revideras årligen av rektor, lärare, elevråd samt vårdnadshavare. Det är till sist rektor som beslutar om vilka regler som gäller.

Riktlinjer för att uppnå en god trygghet

Miljö och bemötande – Vad kan bli bättre

I vår strävan att upprätthålla en god trygghet har vi enats om att nedanstående riktlinjer ska följas:

- Rastvärdar finns och bär gula västar utomhus
- Rastaktiviteter
- Närvarande vuxna i cafeterian och korridorer
- Trygghetsvandringar
- Hemklassrum
- Tydlig schemastruktur över dagen alternativt veckan, med bl. a. start- och sluttider
- Bestämda sittplatser
- Bestämda grupper
- Personalfoton i anslutning till matsalsentrén
- Separata omklädningsrum på idrotten
- Värdegrundsarbete i olika former som handlar om trygghet
- Homies
- Elevhälsoteamet
- Förebyggande enheten
- Trygghets- och samarbetsövningar i klassen
- Gemensamma klassaktiviteter, med syfte att alla är tillsammans, t. ex. olika rastaktiviteter eller stationer inomhus
- Soptunna för mensskydd på idrotten
- De som inte duschar lämnar omklädningsrummet
- Se till att det finns tillräckligt med rastvärdar som är väl utspridda över skolgården
- Utveckla rasterna

Riktlinjer för att uppnå en god studiero

Struktur – Hjälpmedel - Klassrumsmiljö

I vår strävan att upprätthålla en god studiero har vi enats om att nedanstående riktlinjer ska följas:

- Tydlig struktur av skoldagen för låg- och mellanstadiet
- Tydligt och överskådligt veckoschema i hemklassrummen för högstadiet
- Tydligt lektionsupplägg
- Bestämda sittplatser
- Bestämda arbetspar och studiegrupper
- Hjälpmedel i form av hörlurar, skärmar, hörselkåpor, time timer, sittdynor, trafikljus
- Nyttja lediga klassrum för t. ex. grupparbeten (hk-sal fredagar, 1-3:s rum på em)
- Digitala läromedel och appar
- Elevinflytande för att öka motivationen. Läs och lär efter intresse. Ex: Sammanfatta och gör personlig analys av egenvald engelsk låttext. GOTD grundat på elevers intressen
- Ämnesövergripande arbete, t. ex. SO/Sv, Hk/Sv, Hk/Slöjd, Eng/Bd/Mu/Sv
- Varierande arbetsätt som motiverar, inkluderar och aktiverar (Ping Pong-bilder, EPA, speed dating, arbetsstationer, progressiv brainstorming, SKUA)
- Signalsystem istället för handuppräkning samt uppgifter som elever gör i väntan på hjälp

Riktlinjer för att uppnå bra trivsel

I vår strävan att upprätthålla bra trivsel har vi enats om att nedanstående riktlinjer ska följas:

Vuxnas ansvar

- Prata med elever, ge stöd och hjälp
- Inte skälla på fel person
- Kurator
- Ordna bra placeringar
- Påminna om ordning och reda
- Roliga rastaktiviteter
- Hjälpa elever på rasten, t. ex. hitta någon att leka med
- Vara med och leka, det är roligt när vuxna är med och leker!
- Lära barn lekar

Elevers ansvar

- Bidra till att det är ordning och reda
- Vara lugna och inte prata så högt i matsalen
- Inte gå runt mellan borden och prata, utan prata med dem vid samma bord
- Torka av bordet efter sig om det behövs
- Inte skräpa ner
- Alla får vara med
- Om någon verkar ensam kan man fråga om den vill vara med

- Hittar på lekar och bjuda in barn från andra klasser i leken
- Är snälla mot varandra
- Inte prata illa om varandra
- Alla kan försöka vara trevliga och bete sig
- Vara tysta på lektioner och inte härja i korridorer
- Räcka upp handen
- Inga mobiler
- Ljudlösa mobiler
- Följa regler
- Inte förstöra saker
- Vara ärlig mot lärare
- Se till så ingen blir ensam eller utanför
- Lugnt på rasten
- Trevliga kamrater
- Fokus på lektioner
- Respektera alla

Aktiviteter

- Kratta gården tillsammans
- Städdag på rasten på fredagar
- Basket
- Fotboll
- Biljard
- Cafeteria med bra sittplatser och roliga spel
- Homies
- Elevråd/klassråd
- Fredagsfika
- Lovkul
- Vara med kompisar
- Friluftsdagar
- Televinken
- Värdegrundsövningar
- Delaktighet/elevinflytande

Uppföljning och kartläggning av främjande och förebyggande arbete

Här kommer resultat, åtgärder, ansvarig och tidsram finnas i juni

Rutiner för akuta situationer

Policy

Vi behandlar varandra med respekt oavsett kön, könsidentitet, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning och ålder.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Det finns alltid personal i närheten av eleverna under skoldagen och i fritidsverksamheten. Vi pratar om trivsel och trygghet på utvecklingssamtal, klasskonferenser, klassråd, elevråd, föräldraråd, arbetsplatsträffar och elevhälsoteamträffar. Regelbundna samtal om värdegrundsarbetet samt om hur vi bemöter varandra och hur vi pratar om varandra.

Vem vänder man sig till vid kränkande behandling

Elev, vårdnadshavare eller annan person som bevittnar eller upplevt kränkande behandling, vänder sig till en personal de känner förtroende för på skolan eller fritidshemmet, alternativt till rektor.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av annan elev

Om skolan eller fritidshemmet får kännedom om att en elev kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av andra elever följs nedanstående rutiner:

DEN SOM SER AGERAR!

(Såväl när det gäller anmälan/utredning som hemringning)

1a. Personalen som upptäcker pågående kränkning skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelar personalen som upptäckt kränkningen elevernas klasslärare och/eller ansvarig fritidshemspersonal, samt föräldrar (av både den som **är** kränkt och den som **har** kränkts).

Eller:

1b. Personal som **på annat sätt** får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt av trakasserier/kränkande behandling informerar elevens klasslärare och/eller ansvarig fritidshemspersonal.

2. Personalen som upptäckt kränkningen talar med den elev som kan ha blivit utsatt för kränkningen för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Sedan gör personalen en kränkingsanmälan genom "Skador och tillbud Stella" på intranät. Den anmälan går automatiskt till rektor och huvudman. Kurator underrättas om kränkningen samt rådfrågas vid behov. Efter anmälan via Stella gör personalen som upptäckt kränkningen en kränkingsutredning med hjälp av blanketten "Kränkingsutredning" (utformad enligt skollagen 6 kap 10§) som ligger på Teams. Utredningen skickas till rektor och kurator. Utredningen omfattar orsak, utredning, åtgärdsplan samt uppföljning.

3. Om utredningen visar att kränkning har skett görs en åtgärdsplan mot kränkningen i samma mall för kränkingsutredning. Kurator kan handleda vid behov.

Eventuellt vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

4. En uppföljning ska alltid göras efter rimlig tid innan ärendet kan avslutas. Personalen underrättar rektor om att uppföljningen är gjord och denne avslutar ärendet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Den kränkande handlingen avbryts av personal som upptäcker kränkning.

2. Händelsen anmäls till klasslärare/mentor och rektor.

3. Vårdnadshavare informeras om den inte har kännedom om kränkningen. Ansvarig för att detta sker är rektor.

5. Rektor informerar huvudman.

6. Rektor ansvarar för att utredning sker enligt mall utredning kränkning.

7. I fall av allvarliga kränkningar/trakasserier avgör rektor, eventuellt tillsammans med sin chef, om ärendet kräver disciplinära åtgärder eller ska anmälas till annan myndighet. Rektorn informerar den anställde om rätten till fackligt stöd.

8. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt eleven och följer upp ärendet.

Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se)

Ansvarsförhållande

Alla på skolan har ansvar för att i ett första skede stoppa den kränkande behandlingen. Rektor är ansvarig och ska kontaktas vid återkommande kränkande behandlingar.